31.1.2023

Ympäristöministeriö
Erityisasiantuntija Ilona Latsa
Hallitussihteeri Jenni Korhonen-Pereira Coutinho

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle,

HE 270/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja luonnonpuistoja, kansallispuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Ympäristövaliokunnan 31.1.2023 pidetyssä kuulemisessa pyydettiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1) Kysymys liittyen villisian ja kultasakaalin huomioimiseen laissa ja niiden mahdollisen lisääntymisen merkityksestä luonnolle

Villisika ja kultasakaali eivät minkin ja supikoiran tavoin ole vieraslajeja, vaan Suomeen luonnollisesti levinneitä tulokaslajeja. Kuitenkin uuden luonnonsuojelulain 51 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla kansallis- ja luonnonpuistoissa voidaan Metsähallituksen luvalla vähentää myös muiden kuin 50 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia. Vakiintuneen käytännön mukaan säännös koskee tilanteita, joissa lajin yksilöiden vähentämisen tarvetta tarkastellaan luonnonsuojelualueen suojeluarvojen turvaamisen lähtökohdista käsin. Arvioinnin lähtökohtana tulee olla aina kyseisen alueen suojelutavoitteista lähtevä tarve ja suojeluarvoille aiheutuva merkittävä haitta. Lisäksi uuden luonnonsuojelulain 50 §:n 4 momentin nojalla kansallis- ja luonnonpuistoissa saadaan tilanteen niin vaatiessa ryhtyä ihmisiin tai eläimiin tarttuvien tautien tai eläinsuojelun edellyttämiin välttämättömiin toimenpiteisiin. Säännös mahdollistaisi kyseisiin tehtäviin liittyvän toiminnan suoraan lain nojalla ilman erillistä poikkeuslupaa, jos se olisi tehtävien kiireellisen luonteen vuoksi tarpeen.

2) Onko vaikutusten arviointeja tehty liikenneturvallisuuden osalta

Hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä ei ole katsottu tarpeelliseksi laatia erillisiä liikenneturvallisuutta koskevia selvityksiä. Aluekohtaisiin metsästyssäännöksiin ei esitetä esityksessä merkittäviä muutoksia. Nuuksion kansallispuiston voimassa olevassa asetuksessa (119/1994) hirven ajoa ei ole nykyisellään sallittu, eikä hirven ajo tai muulla tavoin tapahtuva poisto ole Nuuksion kansallispuistossa ollut nykysäännösten nojalla mahdollista myöskään poikkeusluvin. Nyt käsiteltävänä olevan esityksen myötä myös Nuuksioon tulisi sovellettavaksi uuden luonnonsuojelulain 51 §:n 1 momentin 3 kohta, jonka nojalla Metsähallitus voisi myöntää luvan poistaa sellaisia riistaeläinlajien yksilöitä, jotka aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai uhkaavat aiheuttaa omaisuudelle merkittävää taloudellista vahinkoa. Liikenneturvallisuuden näkökulma on säännöksessä huomioitu, ja kyseinen säännös on tarkoitettu sovellettavaksi erinäisten suurpetovahinkojen ohella myös hirvieläinten liikenteelle aiheuttamien vahinkojen torjumisessa.